

FamilyTreeDNA

projectgroep Vereniging Veluwse Geslachten

door: Gerrie Mijnbeek, g.mijnbeek@veluwsegeslachten.nl;
website: www.familytreedna.com/groups/vereniging-veluwse-geslachten

Inleiding

Na het viertal blogs van Gerrit Woertman over Y-DNA, X-DNA, mitochondriaal (mtDNA) en autosomaal DNA (atDNA) weet je ondertussen meer over de overerving van het DNA-materiaal. Zo wordt mtDNA overgedragen van moeder op kind en Y-DNA van vader op zoon. In blog 4 is het autosomale DNA aan de orde gekomen, DNA dat je zowel van je moeder als vader erft. Maar door recombinatie van het DNA zal je genealogische verwantschap met een voorouder of familielid niet altijd terug te vinden zijn in je DNA. Ook zijn de DNA testen besproken die hierbij

horen en de test-bedrijven waarvan gebruik gemaakt kan worden. Bij FTDNA kan de uitslag van je autosomale DNA-test eventueel gekoppeld worden aan een kwartierstaat en kun je verwantschappen met andere geteste personen opsporen via matches. Het is ook het enige bedrijf dat Y-DNA en mtDNA testen uitvoert. Je hoeft ook geen abonnement af te sluiten om je matches en eventueel geüploade kwartierstaten te kunnen bekijken.

Welke test is het meest geschikt?

Dit hangt geheel af van de vraag die je hebt.

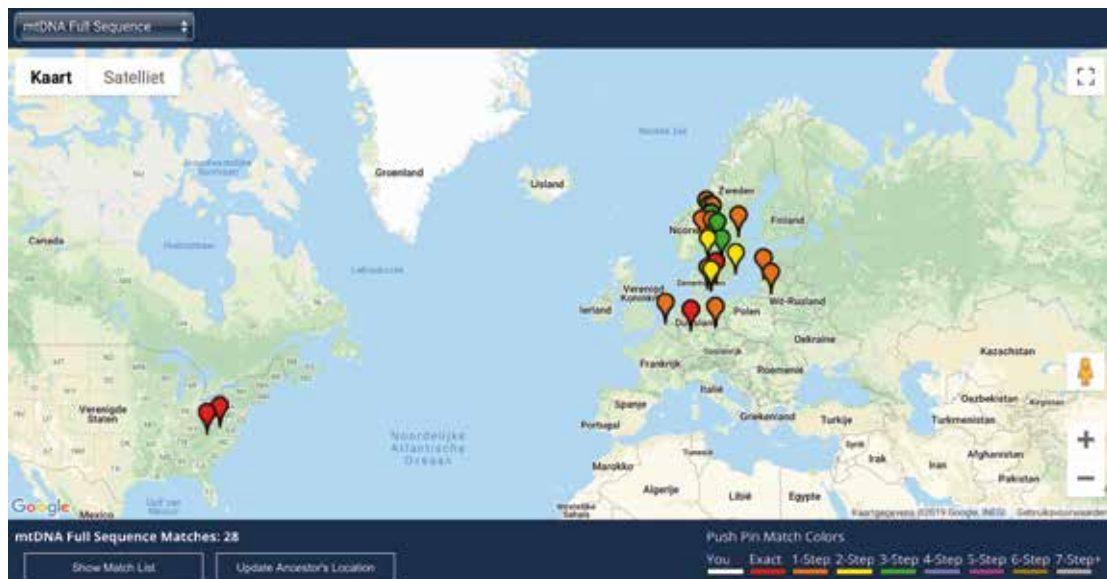

Fig. 1: Geografische verspreiding van alle matches (full sequence) van mijn mtDNA haplogroep T1a3a (FTDNA). Voor de hoog variërende regio's HVR1 en HVR2 zijn er meer exacte matches, respectievelijk 318 en 107.

Als je wilt weten met welke voorouders je niet alleen genealogisch maar ook genetisch verwant bent, dan is een atDNA test de juiste keuze. Wellicht is er een match met een andere geteste persoon die ook een kwartierstaat geüpload heeft en kun je op deze wijze eenvoudig achterhalen wie de gemeenschappelijke voorouders zijn. Met deze test kan ook een grove schatting gegeven worden waar je voorouders vandaan komen. Hoewel deze met een korreltje zout genomen moet worden als we bijvoorbeeld kijken naar Europa. Zo is er bijvoorbeeld een overlap tussen Friesland/Groningen, Noord-Duitsland en Scandinavië.

Wil je juist de mannelijke lijn onderzoeken, dan kies je voor een Y-DNA test en voor de vrouwelijke lijn een mtDNA test. Voorbeelden van vragen die met een Y-DNA test kunnen worden opgelost, zijn al besproken in de blogs van Gerrit Woertman. De Y-DNA test kan bijvoorbeeld gebruikt worden om te achterhalen of personen met dezelfde achternaam familie van elkaar zijn of om duidelijkheid te geven bij een onbekende vader of grootvader.

Zowel de Y-DNA als de mtDNA test geven een haplogroep waarmee je ruwweg iets kunt zeggen over hoeveel generaties terug er een gemeenschappelijk voorouder was. Het mtDNA is vrij klein en daardoor minder gevoelig voor mutatie. Deze test wordt daarom voornamelijk gebruikt om maternale verwantschap aan te tonen of vaker om deze juist uit te sluiten. Als ik bijvoorbeeld kijk naar mijn mtDNA haplogroep

(T1a3a), dan zie ik dat ik voornamelijk matches heb in het buitenland (zie figuur 1) en kan ik op basis daarvan niets zinnigs zeggen over mijn oudst bekende voormoeder (Beertje of Baartje Jans). Dit is voor sommigen teleurstellend.

Family Finder (atDNA) test

Soms is een verwantschap met een match op FTDNA heel gemakkelijk aan te tonen. Zo deel ik met een bepaalde geteste persoon 79 cM (centiMorgan) aan DNA waarbij het grootste blok 22 groot is. De geteste persoon had reeds een gedeeltelijke kwartierstaat geüpload en ik zag meteen wie de gemeenschappelijke voorouders waren: Gijsbert Hol en Gerritje Versteeg wonend te Lunteren onder Ede. Verder trof ik ook geen andere gemeenschappelijke voorouders aan.

Nu weet ik dus redelijk zeker dat mijn opa van vaderskant inderdaad Aart Gijsbert Mijnbeek is en ook op welke chromosomen zijn overgeërfde DNA gelegen is. Aangezien ik volgens de regels van overerving nooit DNA van het X-chromosoom van zijn moeder Gerritje Hol ontvangen kan hebben, klopt het ook dat er geen X-match met de geteste persoon is.

Complicaties bij het vergelijken van de Family Finder matches zijn dat er ook onjuistheden kunnen staan in de geüploadde kwartierstaten (onjuist onderzoek of kind van de melkboer), maar vooral ook dat niet iedereen zijn kwartierstaat uploadt. In het laatste geval kun je de match aanschrijven en blijkt vaak dat er toch wel het e.e.a. bekend is of je kunt ervoor kiezen

Generatie 1	Gijsbert Hol (1829-1906) x Gerritje Versteeg (1822-1905)	
Generatie 2	Hendrik Hol (1852-1933)	Gerritje Hol (1862-1949)
Generatie 3	Gerritje Hol (1881-?)	Aart Gijsbert Mijnbeek (1885-1964)
Generatie 4	Neeltje Akkies (1907-1993)	Aart Mijnbeek (1925-2006)
Generatie 5	Melis Jan vanden Akker (1940-2015)	Gerrie Mijnbeek
Generatie 6	match	

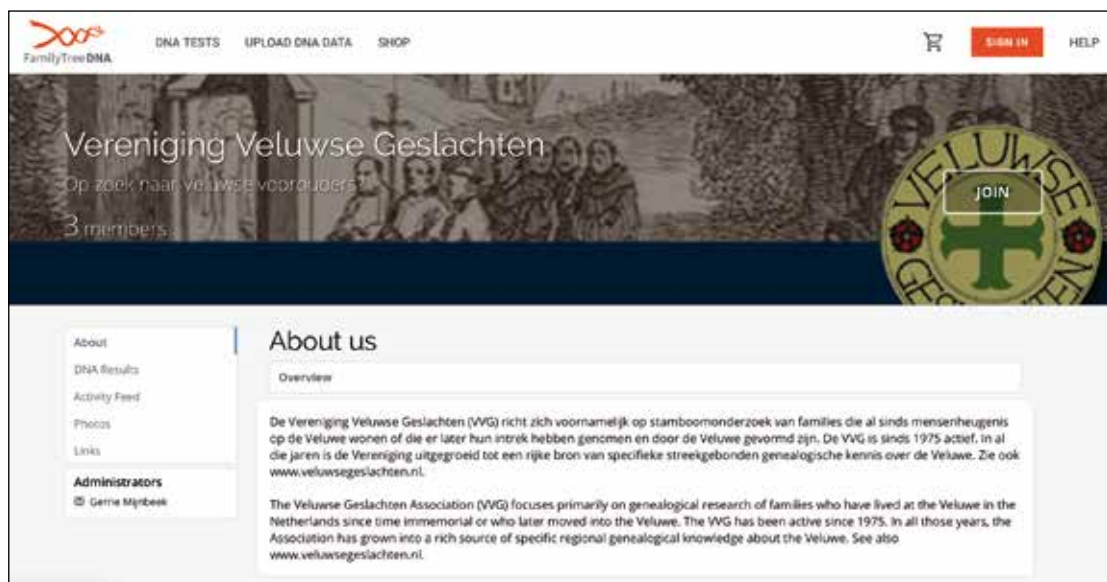

Fig. 2: De FTDNA projectgroep voor Vereniging Veluwe Geslachten.

om de kwartierstaat van de geteste persoon zelf zo ver mogelijk uit te zoeken dan wel aan te vullen.

FTDNA projectgroepen

De zoektocht naar een gemeenschappelijke voorouder met behulp van een Y-DNA of mtDNA test is wat ingewikkelder. Het FTDNA heeft meer dan 10.000 projecten om Y-DNA en/of mtDNA te kunnen vergelijken tussen mensen met dezelfde achternaam of uit dezelfde streek. Je kunt je bij één van deze projecten aansluiten

en de project-administrator kan je dan helpen bij je zoektocht.

Zoals al eerder aangekondigd hebben we nu ook voor de 'Vereniging Veluwe Geslachten' een projectgroep aangemaakt waar je je Veluwe DNA roots (Y-DNA en mtDNA) kunt vergelijken met die van anderen. De url van deze project-groep pagina staat boven dit artikel vermeld.

Voordat je je kunt aanmelden met 'Join' zul je echter eerst een account moeten aanmaken en

Vereniging Veluwe Geslachten - mtDNA Test Results for Members

The table below shows each project member's kit number and their tested mitochondrial DNA (mtDNA) results. According to the project's settings, it may also display the earliest known ancestor of each project member. Following scientific standards, FamilyTreeDNA compares all mtDNA results to the RSRS. The earliest known common maternal ancestor to all people alive today as well as several ancient humanoids are the basis for the RSRS. Thus, a comparison to this reference reveals clearly the path between each person and our shared maternal ancestor. In general, those who share the same direct maternal ancestor within the last fifteen generations should have mtDNA results that match exactly. You may learn more about mtDNA on the [Understanding mtDNA Results](#) learning page.

RSRS Results **CRS Results**

Page Size: 25

Row Number	Kit Number	Name	Country	Haplogroup	HVR1 Mutations	HVR2 Mutations
Ungrouped						
1	787995	Mijnbeek		T1a3a	T16125C, A16129G, A16153G, C16186T, T16187C, T16223C, G16230A, T16278C, C16294T, C16311T	C146T, A247G, 522.1A, 522.2C, 315.1C

Fig. 3: De mtDNA testresultaten van de FTDNA projectgroep Vereniging Veluwe Geslachten.

een Y-DNA of mtDNA testkit moeten aanschaffen. Regelmatig ontvangen de project-administrators ook kortingscodes voor de verschillende testen. Als je hierin geïnteresseerd bent, laat me dat dan weten via g.mijnbeek@veluwsegeslachten.nl. Dan houd ik dit voor je in de gaten.

DNA resultaten

Als vrouw kon ik alleen een mtDNA en geen Y-DNA test laten uitvoeren. Ik heb immers geen Y-DNA. Mijn mtDNA haplogroep is T1a3a. Deze groep wordt vooral geassocieerd met de introductie van de akkerbouw in Europa van

uit de vruchtbare Crescent. Ik heb mezelf al als 'member' van de projectgroep aangemeld en mijn mtDNA resultaten staan nu onder de 'DNA Results' weergegeven (zie figuur 3).

Aangezien het mtDNA van moeder op kind wordt overgedragen, weet ik via genealogisch onderzoek dat ik dit mtDNA uiteindelijk geërfd heb van mijn oudste bekende stammoeder Beertje of Baartje Jans. Zij was getrouwd met Wessel Jansen en woonde in Putten. Hieronder staan de verschillende generaties.

Generatie I

Gerritje ('Gerrie') Mijnbeek

Generatie II

Heintje Hendrika ('Hennie') van de Pol, tr. Aart Mijnbeek, landbouwer, z.v. Aart Gijsbert Mijnbeek en Gerritje Bruinekreft.

Generatie III

Heintje van Drie, geb. Putten 16-08-1898, overl. Barneveld 25-07-1968, tr. Barneveld 14-05-1926 Hendrik van de Pol, geb. Nijkerkerveen onder Nijkerk 03-02-1897, landbouwer, overl. Amersfoort 19-01-1985, z.v. Hendrikus ('Drikus') van de Pol en Heintje van de Nautena. Het gezin woonde op boerderij 'Nieuw-Havikhorst' te De Glind.

Generatie IV

Hendrikje van de Ridder, geb. Putten 14-11-1869, overl. Utrecht 26-02-1912, tr. Putten 18-08-1893 Gijsbertus Hermanus ('Bartus') van Drie, geb. Putten 25-11-1855, korenmolenaar op de 'Broekermolen' te Putten, overl. Putten 19-11-1922, z.v. Jan van Drie en Gerarda Johanna ('Grada Johanna') van Eden.

Generatie V

Heintje van Norden, geb. Hell onder Putten 06-02-1846, overl. Putten Nijkerk 24-01-1924, tr. Putten 16-04-1869 Aart van de Ridder, geb. Nulde onder Putten 13-06-1842, arbeider, overl. Nijkerk 12-03-1834, z.v. Gerrit van de Ridder en Hendrikje Eersen/Aarts.

Generatie VI

Hendrikje van den Eng, geb. Diermen onder Putten 12-07-1813, overl. Putten 10-06-1886, tr. Putten 02-05-1840 Jan van Norden, geb. Helderbuurt onder Putten 02-03-1803, arbeider, overl. Slichtenhorst onder Nijkerk 05-08-1850, z.v. Wouter Cornelissen en Hendrikje Jans Kraaij.

Generatie VII

Aaltje Aarts, geb. Diermen onder Putten 19-08-1784, overl. Putten 06-05-1853, tr. Putten 17-04-1808 Wouter Jansen van den Eng, geb. Nijkerk 06-08-1781, arbeider, overl. Diermen onder Putten 19-12-1828, z.v. Jan Hendriksen en Aaltje Martens.

Generatie VIII

Hendrikje Hendriks, ged. Ermelo 17-11-1754, overl. Diermen onder Putten 25-09-1833, tr. Putten 05-11-1780 Aart Petersen Brons, ged. Putten 10-07-1757, bouwman, overl. Diermen onder Putten 26-08-1827, z.v. Peter Teunissen en Evertje Gerrits.

Generatie IX

Aaltje Wessels, ged. Putten 17-02-1726, overl. Putten? >01-1772 (lidmaat), tr. (1) Putten 30-07-1752 Hendrik Hendriksen op Campveld, geb. ca. 1720 Ermelo, overl. Ermelo 07-01-1768, tr. (2) Putten 01-08-1768 Aalt Eijbertsen, geb. ca. 1725 Bunschoten.

Generatie X

Beertje of Baartje Jans, geb. ca. 1700, overl. >05-1761 (lidmaat), tr. Putten 26-11-1724 Wessel Jansen, geb. ca. 1700, overl. <05-1761 (geen lidmaat), z.v. Jan Celesen en Aaltje Wessels (ouders bekend dankzij Paul op den Brouw).

Alle vrouwelijke nakomelingen van Beertje of Baartje Jans zullen hun mtDNA aan hun kinderen doorgeven en daarom zullen alle nu levende personen die Beertje/Baartje Jans als stammoeder hebben, moeten behoren tot mtDNA haplogroep T1a3a. Ook kan de stammoeder een zus van Beertje/Baartje zijn of eventueel een tante van moederszijde. De mtDNA test kan dus gebruikt worden om dit te bevestigen.

Dochters van Beertje Jans met haplogroep T1a3a

Beertje Jans, geb. ca. 1700, overl. >05-1761 (lidmaat), tr. Putten 26-11-1724 Wessel Jansen, geb. ca. 1700, overl. <05-1761 (geen lidmaat)

- Aaltje Wessels**, ged. Putten 17-02-1726, overl. Putten? >01-1772 (lidmaat), tr. 1. Putten 30-07-1752 Hendrik Hendriksen op Campveld, geb. ca. 1720 Ermelo, overl. Ermelo 07-01-1768, tr. 2 Putten 01-08-1768 Aalt Eijbertsen, geb. ca. 1725 Bunschoten. Dochters:
 - Hendrikje Hendriks**, ged.
 - Beertje Hendriks**, ged. Ermelo 04-09-1757, overl. Ermelo 31-12-1813, tr. Putten 29-09-1776 Jacob Lubbertsen (Kraaij). Dochters:
 - Aaltje Jacobs Kraaij**, ged. Putten 08-01-1780, overl. Wulkenhoven onder Nijkerk 14-12-1846, tr. Nijkerk 30-03-1815 Gerard/Gerrit Jansen Prins. Dochters:
 - Aaltje Prins**, geb. Nijkerk ca. 1816, overl. Nijkerk 02-05-1878, tr. Nijkerk 08-03-1843 Willem Berendsen van 't Veld. Dochters:
 - Aaltje van 't Veld**, geb. ca. 1847, overl. Nijkerk 11-12-1900, tr. Nijkerk 06-11-1878 Gerrit van Veller
 - Gerritje van 't Veld**, geb. ca. 1861, tr. Hilversum 08-08-1900 Johannes van Putten
 - Beertje Prins**, geb. Nijkerk ca. 1820, overl. Nijkerk 26-07-1885, tr. Nijkerk 18-02-1846 Gerrit Kraaij. Dochters:
 - Elisabeth Kraaij**, geb. ca. 1849, overl. Nijkerk 24-03-1856
 - Lubbertje Jacobs Kraaij**, ged. Putten 25-04-1790, overl. Ermelo 03-12-1865, tr. Ermelo 04-04-1812 Hendrik Klaassen Meiboom. Dochters:
 - Beertje Meiboom**, geb. Ermelo 28-07-1825, overl. Telgt onder Ermelo 02-06-1892, tr. Ermelo 09-07-1850 Hendrik Eilbertsen (van) Diest. Dochters:
 - Aartje van Diest**, Ermelo 10-10-1850, overl. Telgt onder Ermelo 28-10-1859
 - Hendrikje van Diest**, Ermelo ca. 1853, overl. Ermelo 12-01-1947, tr. Ermelo 19-02-1886 Jan van de Poi. Dochters:
 - Klaasje van de Poi**, geb. Ermelo 21-06-1887, overl. Ermelo 10-02-1960, tr. Ermelo 31-01-1918 Rikkert Vliek

Fig. 4: Een onvolledige opsomming van de 'dochters van Beertje/Baartje Jans' die allen tot mtDNA haplogroep T1a3a zouden moeten behoren.

DNA-symposium 'Dochters van Eva'

Wil je meer weten over mtDNA? Het laatste nummer van het tijdschrift van de NGV 'Gens Nostra' (jaargang 74, nummer 5, 2019) was geheel hieraan gewijd.